

Київський університет імені Бориса Грінченка

Факультет суспільно-гуманітарних наук

Кафедра філософії та релігієзнавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
« 05 » 09 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КУЛЬТУРА МИСЛЕННЯ ТА СПІЛКУВАННЯ: РИТОРИКА

для студентів

спеціальності

033 Філософія

рівень вищої освіти

перший (бакалаврський)

освітньої програми

033.00.01 Філософія

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 0639/22

(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 20 22 р.

Київ – 2022

Розробник: Малецька Марія Олександрівна, викладач кафедри філософії та релігієзнавства.

Викладач: Малецька Марія Олександрівна, викладач кафедри філософії та релігієзнавства.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри філософії та релігієзнавства Факультету суспільно-гуманітарних наук

Протокол від 13 вересня 2022 року № 2

Завідувач кафедри _____ д.філос. н., проф. Іван ОСТАЦЬУК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 13 .09 .2022
р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
_____ Ярослав ПАСЬКО

Робочу програму перевірено

13.09.2022 р.

Заступник декана _____ Віталій ЗАВАДСЬКИЙ

Пролонговано:

на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р.,
протокол № ____

на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р.,
протокол № ____

на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р.,
протокол № ____

на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р.,
протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	3/90	
Курс	1	
Семестр	1	
Кількість змістових модулів з розподілом:	3	
Обсяг кредитів	3	
Обсяг годин, в тому числі:	90	
Аудиторні	42	
Модульний контроль	6	
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	42	
Форма семестрового контролю	Залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета - ознайомлення студентів з основами знань класичної і сучасної риторики як науки про мисленнево-мовленнєву діяльність.

Дисципліна спрямована на формування таких програмних компетентностей освітньої програми підготовки:

<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	ЗК-01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
	ЗК-04. Здатність бути критичним і самокритичним.
	ЗК-06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК-07. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
	ЗК-09. Здатність до міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді.
	ЗК-11. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
	ЗК-13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
<i>Спеціальні (фахові, предметні)</i>	СК-06. Здатність викладати міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.

компетентності (СК)	СК-07. Здатність аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.
	СК-08. Здатність оперувати філософською термінологією для розв'язання професійних завдань.

3. Результати навчання за дисципліною.

ПРН-02. Розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін, знати філософську термінологію.
ПРН-05. Спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
ПРН-08. Мати обізнаність у головних філософських методах і підходах, розуміти етико-практичну значущість філософського знання.
ПРН-11. Вміти аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.
ПРН-12. Вміти викладати власні міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.
ПРН-13. Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати.
ПРН-15. Мати навички ведення інтелектуальних дискусій на засадах діалогу, відкритості й толерантності.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Риторика як наука і навчальна дисципліна							
Тема 1. Предмет риторики. Риторика й ораторське мистецтво.	6	2	-	2	-	-	2
Тема 2. Історичні етапи розвитку риторики.	10	2	2	2	-	-	4
Модульний контроль.	2	2					
Разом	18	4	2	4	-	-	6
Змістовий модуль 2. Теоретична риторика							
Тема 3. Загальна характеристика риторичної діяльності.	6	2	-	2	-	-	2
Тема 4. Етапи риторичної діяльності.	10	2	2	2	-	-	4
Модульний контроль	2	2					
Разом	18	4	2	4	-	-	6
Змістовий модуль 3. Риторика в практиці ораторської майстерності .							
Тема 5. Мовна культура оратора. Практика риторичного аналізу промови.	4	-	-	2	-	-	2
Тема 6. Прийоми і засоби встановлення контакту з аудиторією.	4	-	-	2	-	-	2
Тема 7. Вибір теми та побудова стратегії і тактики виступу.	4	-	-	2	-	-	2
Тема 8. Стиль промови.	4	-	-	2	-	-	2

Тема 9. Культура дискусії і полеміки.	4	-	-	2	-	-	2
Тема 10. Презентаційні матеріали до виступів.	4	-	-	2	-	-	2
Тема 11. Риторична культура ділового спілкування.	4	-	-	2	-	-	2
Тема 12. Аналіз педагогічного дискурсу.	6	-	-	2	-	-	4
Тема 13. Інформативна промова.	6	-	-	2	-	-	4
Тема 14. Промови урочисті.	6	-	-	2	-	-	4
Тема 15. Риторика як переконувальні комунікації.	6	-	-	2	-	-	4
Модульний контроль	2	2					
Разом	54			22			30
Підготовка та проходження контрольних заходів	-	-					
Усього	90	8	4	30			42

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Риторика як наука і навчальна дисципліна

Тема 1. Предмет риторики. Риторика й ораторське мистецтво.

Риторика як наука і навчальна дисципліна. Основні поняття риторичної теорії. Предмет і завдання риторики. Своєрідність риторики як комплексної й синтетичної науки.

Дві традиції у визначенні риторики: «мистецтво переконання» (Арістотель) та «мистецтво говорити витончено» (Квінтіліан). Цілі оратора відповідно до цих традицій. Системність риторики. Риторична формула: закони управління мисленнєво-мовленнєвою діяльністю. Риторика й ораторське мистецтво. Риторика та інші науки гуманітарного циклу: філософія, логіка, лінгвістика, психологія, соціологія, політологія, етика, естетика. Класична риторика та неориторики. Риторична етика. Образ оратора. Професіограма оратора. Сучасні риторичні школи.

Соціальні функції риторики: комунікативна, суспільно-креативна, суспільно-регулятивна, людинотворча. Риторика як найоптимальніший шлях особистісного розвитку людини.

Тема 2. Історичні етапи розвитку риторики.

Антична риторика. Софістична риторика та філософія Сократа і Платона. Освітня система Сократа та модель ораторської діяльності Арістотеля. Архітектоніка промови за Арістотелем. Особливості елліністичної риторики. Елліністичні філософські школи і риторика. Практична риторика у Давній Греції (Лісій, Демосфен та ін.). Риторика у Давньому Римі. Співвідношення філософії і риторики в творчості Цицерона. Квінтіліан і перша державна риторична школа в Римі. Порівняльна характеристика риторики Цицерона і Квінтіліана. Розвиток риторики в епохи середньвіччя, відродження і модерну. Середньовічна система освіти. Формування академічного красномовства в середньовічних університетах. Диспути як форма зв'язку між студентами і викладачами. Гомілетика – церковно-богословське красномовство. Риторика і «невільні мистецтва» в епоху Відродження. Ідеал універсальної людини.

Риторика в епоху Модерну: теорія і практичне красномовство. Риторика вXIX ст. Теоретичні витоки неориторики. Типологія неориторики: аргументативна риторика (Х.Перельман); метариторика (тексти з історії риторики і риторична критика); загальна риторика. Предмет неориторики: дискурс, його види. Мовленнєва дія і мовленнєва взаємодія. Розвиток риторики в Україні. Становлення теорії і практики слов'янського ораторського мистецтва. Риторична спадщина українського Відродження. Риторичні курси в Києво-Могилянській академії ХУІІ- ХVІІІ ст.

Змістовий модуль 2. Теоретична риторика

Тема 3. Загальна характеристика риторичної діяльності.

Специфіка публічного мовлення. Категорії риторики: логос, етос, пафос. Монолог і діалог. Роди монологічного красномовства: академічне, соціально-політичне, судове, дипломатичне, рекламне, соціально-побутове (епідейктичне), богословсько-церковне. Види діалогічного красномовства.

Тема 4. Етапи риторичної діяльності.

Інвенція. Концептуальний закон. Процес і способи розробки концепції. Закон моделювання аудиторії. Створення оратором портрету аудиторії. Стратегічний закон. Системна побудова оратором програми впливу на аудиторію. Психологічні аспекти впливу. Цільова установка промови.

Диспозиція. Архітектоніка промови: виступ, нарація (виклад), розробка (аргументація), заключення. Вступ: види та функції. Виклад: моделі та методи. Аргументація: структура та види. Логічна культура оратора. Приклади, ентимеми та силогізми в риторичі. Логічні помилки. Заключна частина: типи її побудови. Тактичний закон. Принципи відбору фактів, аргументів. Активізація мисленнєвої та почуттєво-емоційної діяльності аудиторії. Елокуція. Прямі спроби мовленнєвого впливу. Непрямі спроби мовленнєвого впливу. Фігури. Тропи: метафора, метонімія, іронія та ін. Комунікативні якості мовлення: правильність, виразність, ясність, точність, стислість, доцільність, художня образність. Меморія та акція. Загальна характеристика меморії. Акція. Контакт між оратором та аудиторією. Стреси і стресори оратора. Страх виступів та вирішення проблем, пов'язаних з ним. Закон ефективної комунікації. Невербальна комунікація. Системно-аналітичний закон. Самоаналіз. Аналіз інших. Планування і прогнозування ораторської діяльності. Ефективність та впливовість виступу оратора.

Змістовий модуль 3. Риторика в практиці ораторської майстерності.

Тема 5. Мовна культура оратора. Практика риторичного аналізу промови.

Оволодіння технікою мови. Засвоєння мовних норм. Оволодіння різними стилями і формами мовлення. Доречне використання образно-виразних засобів, тропів та фігур. Тренування дихання. Оволодіння прийомами тренування артикуляційного апарату. Вироблення чіткої та правильної дикції.

Особливості риторичного аналізу тексту та його відмінність від інших аналізів тексту. Здійснення риторичного аналізу текстів різних типів. Порівняння політичних, судових, академічних, епідейктичних та ін. промов, виявлення їх особливостей та використання у власній риторичній практиці.

Тема 6. Прийоми і засоби встановлення контакту з аудиторією.

Мовні засоби встановлення контакту з аудиторією. Правильне використання міміки та жестикуляції під час публічного виступу, оволодіння мовою рухів.

Тема 7. Вибір теми та побудова стратегії і тактики виступу.

Основні принципи вибору теми та формулювання завдання. Визначення мети, задачі виступу. Вироблення вміння визначити стратегію виступу та обрати тактичні прийоми. Оволодіння майстерністю побудови ораторської промови, використовуючи основні правила диспозиції.

Тема 8. Стиль промови.

Використання загальних рекомендацій щодо використання риторичних тропів та фігур. Прийоми запам'ятовування промови. Оволодіння мистецтвом проголошення промови.

Тема 9. Культура дискусії і полеміки.

Сутність діалогу як форми мовного спілкування та правила його побудови. Основні стратегії, тактики та прийоми суперечки. Полемічні прийоми та хитрощі. Етапи проведення дискусії.

Тема 10. Презентаційні матеріали до виступів.

Цінність презентаційних матеріалів. Типи презентаційних матеріалів. Засоби для розробки презентаційних матеріалів. Алгоритм розробки ефективної презентації. Обрання презентаційного матеріалу з урахуванням аудиторії. Комбінування презентації та промови: основні засади.

Тема 11. Риторична культура ділового спілкування.

Правила ділового етикету. Технологія ведення переговорів. Попередження конфліктів в офіційно-діловому спілкуванні.

Тема 12. Аналіз педагогічного дискурсу.

Принципи педагогічної риторики. Аналіз педагогічного дискурсу. Принципи педагогічного діалогу та вміння застосувати їх на практиці. Навички нейтралізації мовних конфліктів.

Тема 13. Інформативна промова.

Особливості інформативної промови. Типи інформативної промови. Стратегії встановлення контакту з аудиторією. Досягнення взаєморозуміння. Стратегії підтримки інтересу аудиторії. Фідбек. Інформативні промови з фокусом на аудиторію.

Тема 14. Промови урочисті.

Обрання предмету урочистої промови. Визначення мети промов. Засоби та прийоми похвального красномовства. Навички побудови та виголошення похвальних та засуджуючих промов.

Тема 15. Риторика як переконувальні комунікації.

Переконання та вплив на аудиторію. Зміна або підсилення думок, ставлення, цінностей аудиторії. Вплив на поведінку аудиторії. Схема роботи переконання. Мотивація слухачів. Позитивна та негативна мотивація. Розвиток переконувального мовлення. Організація переконувального мовлення.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекції	1	2	2	2	2	-	-
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1		
Відвідування практичних занять	1	2	2	2	2	11	11
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	-	-
Робота на практичному занятті	10	2	20	2	20	11	110
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	11	55
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-			
Разом			70	-	70	-	201
Максимальна кількість балів: 341							
Розрахунок коефіцієнта: $100/326=0,293$							

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
Години/бали		42	75
1	Риторика й ораторське мистецтво	2	5
2	Історичні етапи розвитку риторики	4	5
3	Загальна характеристика риторичної діяльності	2	5
4	Етапи риторичної діяльності	4	5
5	Мовна культура оратора. Практика риторичного аналізу промови.	2	5
6	Прийоми і засоби встановлення контакту з аудиторією.	2	5
7	Вибір теми та побудова стратегії і тактики виступу.	2	5
8	Стиль промови.	2	5
9	Культура дискусії і полеміки.	2	5
10	Презентаційні матеріали до виступів.	2	5
11	Риторична культура ділового спілкування.	2	5
12	Аналіз педагогічного дискурсу.	4	5
13	Інформативна промова.	4	5
14	Промови урочисті.	4	5
15	Риторика як переконувальні комунікації.	4	5

Критерії оцінювання – кожна робота оцінюється у 5 балів.

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
1	Глибина і повнота розкриття завдань	2 бали
2	Повнота використання рекомендованої літератури	1 бали
3	Обґрунтування висновків	0,5 бали
4	Грамотність, стиль викладу, оформлення роботи	1 бал
5	Обсяг виконаної роботи	0,5 бал

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Навчальні досягнення студентів з дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, розширення кількості підсумкових балів до 100.

Оцінка за кожний змістовий модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських заняттях, за виконання індивідуальних самостійних завдань, за модульну контрольну роботу. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в електронному вигляді або з використанням роздрукованих завдань. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

а) *Методи усного контролю*: робота в малих групах, інтерактивні презентації, індивідуальний контроль, брифінг, дискусія, розгляд проблемних питань, фронтальне (комбіноване) усне опитування, колоквиум, ігрові ситуації, контрольна співбесіда з проблеми модуля, тренінг, підбір власної бібліотеки, складання тез.

б) *Методи письмового контролю*: вхідні тести, соціопедагогічний практикум, контрольна робота, розробка графіків, таблиць, схем, діаграм, презентація соціального проекту, міні-диктант з визначення термінів, контрольна робота, творчі (дослідницькі) завдання, підготовка письмових відповідей на проблемні питання.

в) *Комп'ютерного (дистанційного) контролю*: мережеве навчання, консультаційного форуму, практичних робіт в асинхронному режимі, навчального проекту (моделювання політичного процесу чи явища) в синхронному режимі, хмарні технології, заняття з представленням знань та умінь моделі кореспондентського навчання, проект з залученням SMART- технологій.

г) *Методи самоконтролю*: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти дисципліни (п. 7), де зазначено види контролю і кількість балів за видами. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано нижче у таблицях.

6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, усний іспит. Методи письмового контролю: модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, реферат.
- Комп'ютерного контролю: тестові програми.
- Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- систематичність відвідування занять;
- своєчасність виконання навчальних і індивідуальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних і індивідуальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності;
- виконання тестових завдань.

6.5 Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

1. Поняття риторики та її предмет
2. Основні поняття риторики: оратор, ораторське мистецтво, ораторська промова, красномовство
3. Структура риторичного дійства: оратор, промова, аудиторія
4. Своєрідність риторики та її місце серед інших наук
5. Основні історичні етапи розвитку теорії красномовства
6. Зародження та розвиток риторики в Античній Греції
7. Видатні оратори Античної Греції та їх риторична спадщина
8. Розвиток риторики в Давньому Римі: специфіка та персоналії
9. Основні здобутки класичної риторики
10. Особливість розвитку риторики в епоху Середньовіччя: гомілетика
11. Вітчизняні традиції красномовства у киеворуську добу
12. Риторична спадщина професорів Києво-Могилянської академії
13. Особливість розвитку теорії красномовства на сучасному етапі
14. Неориторика, її зміст та основні напрями
15. Соціальні функції риторики
16. Значення красномовства як універсального способу самоствердження та культурного розвитку людини
17. Поняття оратора
18. Засади красномовства: пафос, логос, етос та топос
19. Правила пафосу як думки-воління
20. Логос в риторичній діяльності оратора та його визначні правила
21. Етос як морально-етичний кодекс публічного мовлення: основні принципи морального кодексу оратора
22. Техніка топосу як здатність майстерно застосовувати в публічному мовленні найтипівіші часово-просторові матриці соціальних ситуацій
23. Цицерон про чинники досконалого оратора
24. Загальний алгоритм діяльності оратора
25. Поняття риторичного ідеалу та його трансформація в класичній, середньовічній, сучасній (вітчизняній) риторичі
26. Риторичні ідеали античності: софістичний та сократівський
27. Риторичні ідеали сучасної риторики: маніпулятивно-прагматичний, гуманістичний, тоталітарно-пропагандистський
28. Зміст українського барокового риторичного ідеалу
29. Основні напрями формування ораторами-початківцями власного індивідуального риторичного стилю
30. Класичні класифікації красномовства
31. Сучасні класифікації красномовства (за Г.З.Апресяном та Х.Леммерманом)
32. Класифікація красномовства за ознакою монолог/діалог
33. Основні види академічного красномовства та їх жанрові топіки
34. Основні види соціально-політичного красномовства та їх жанрові топіки
35. Основні види соціально-побутового красномовства та їх жанрові топіки
36. Основні види судового красномовства та їх жанрові топіки
37. Основні види дипломатичного красномовства та їх жанрові топіки
38. Основні складові алгоритму підготовки промови
39. Структурні частини промови та їх співвідношення за обсягом
40. Риторичні завдання та функції вступної частини промови
41. Основні різновиди вступу промови
42. Висхідні етапи формування культури ораторського мовлення
43. Загальні ознаки культури ораторського мовлення
44. Засоби створення образності риторичного мовлення

45. Звуковий рівень риторичного тексту
46. Особливості автологічної та металогічної лексичних систем
47. Механізми продукування риторичних фігур
48. Способи утворення риторичних тропів
49. Основні риторичні тропи
50. Основні риторичні фігури
51. Засоби персоніфікації в риторичному мовленні

6.6 Шкала оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом: 90 год., із них: лекції – 8 год., семінарські заняття – 4 год., модульний контроль – 6 год., практичні заняття – 30 год.
самостійна робота – 42 год.

Теми	Т.1	Т.2	Т.3	Т.4	Т.5	Т.6	Т.7	Т.8	Т.9	Т.10	Т.11	Т.12	Т.13	Т.14	Т.15
Змістовий модуль	Змістовий модуль 1 (70 балів)		Змістовий модуль 2 (70 балів)		Змістовий модуль 3 (201 бал)										
Лекції (теми, бали)	Л.1 (1 б.)	Л.2 (1 б.)	Л.3 (1 б.)	Л.4 (1 б.)											
Семінарські заняття (теми, бали)	С1. (10+1 б.)	С2. (10+1 б.)	С3. (10+1 б.)	С4. (10+1 б.)											
Самостійна робота	СР Т 1 (5 б.)	СР Т 2 (5 б.)	СР Т 3 (5 б.)	СР Т 4 (5 б.)	СР Т 5 (5 б.)	СР Т 6 (5 б.)	СР Т 7 (5 б.)	СР Т 8 (5 б.)	СР Т 9 (5 б.)	СР Т 10 (5 б.)	СР Т 11 (5 б.)	СР Т 12 (5 б.)	СР Т 13. (5 б.)	СР Т 14. (5 б.)	СР Т 15. (5 б.)
Практичні заняття	Т.1. (10+1 б.)	Т.2 (10+1 б.)	Т.3 (10+1 б.)	Т.4 (10+1 б.)	Т.5 (10+1 б.)	Т.6 (10+1 б.)	Т.7 (10+1 б.)	Т.8 (10+1 б.)	Т.9 (10+1 б.)	Т.10 (10+1 б.)	Т.11 (10+1 б.)	Т.12 (10+1 б.)	Т.13 (10+1 б.)	Т.14 (10+1 б.)	Т.15 (10+1 б.)
Поточний контроль (вид, бали)	МКР 1 (25 балів)		МКР 2 (25 балів)		МКР 3 (25 балів)										
Семестровий контроль	залік														

8. Рекомендовані джерела

Основні

1. Абрамович С.Д. Риторика: навч. посіб. для студ. гуманіт. спец. вищ. навч. закл. / С. Д. Абрамович, М. Ю. Чікарькова. - Л. : Світ, 2001. - 240 с.
2. Губенко Л.Г., Немцов В.Д. Культура ділового спілкування. Навч. посібник. - К., 2000.
3. Дороніна М.С. Культура спілкування ділових людей: Посібник для студентів гуманітарних факультетів вищих навчальних закладів. (Видання друге). - К.:1998.
4. Ораторське мистецтво: навч.-метод. посіб. / авт.-уклад. : І. М. Плотницька, О. П. Левченко, З. Ф. Кудрявцева та ін. ; заред. І. М. Плотницької, О. П. Левченко. – 2-ге вид., стер. – К. : НАДУ, 2011. – 128 с.
5. Прокопчук Л.В. Риторика. Модульний курс: навч. посіб. / Л.В. Прокопчук. – Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. – 206 с.
6. Риторика: навч. посібн. (упор. Т.К. Ісаєнко, А.В. Лисенко). – Полтава: ПолтНТУ, 2019. – 247 с.

Додаткові:

1. Beebe, S. A., & Beebe, S. J. (2013). *Public Speaking Handbook*. 4th ed. US: Pearson.
2. Coopman, S. J., & Lull, J. (2018). *Public speaking: The evolving art*.
3. Frobish, T. (2000). Jamieson meets Lucas: Eloquence and pedagogical model(s) in the art of public speaking. *Communication Education* 49(3): 239-252.
4. German, K.M. (2017). *Principles of Public Speaking: Nineteenth Edition* (1st ed.). Routledge.
5. Lucas, Stephen E. (1998). *The Art of Public Speaking*. Sixth Edition. McGraw-Hill.
6. Morrison, T. (2017). *The Book on Public Speaking*. Morgan James Publishing.
7. O’Neal, K.P. (2005). *Public speaking: A Student Guide* (1st ed.). Routledge.
8. Papa, A. (2018). The Successful Voice: Strategies, Drills and Exercises for Public Speaking, Acting and Everyday Conversation. *Voice and Speech Review*, 12:2. 224-226.
9. Rusen, B. (2021). *Creatively speaking: an approach to teaching public speaking*. The doctoral dissertation for the degree of Doctor of Education. The Graduate School of Education, Rutgers, the State University of New Jersey. Retrieved from <https://doi.org/doi:10.7282/t3-65aq-ew86>
10. Topornycky, J., & Golparian, S. (2016). Balancing openness and interpretation in active listening. *Collected Essays on Learning and Teaching*, IX, 175-184.